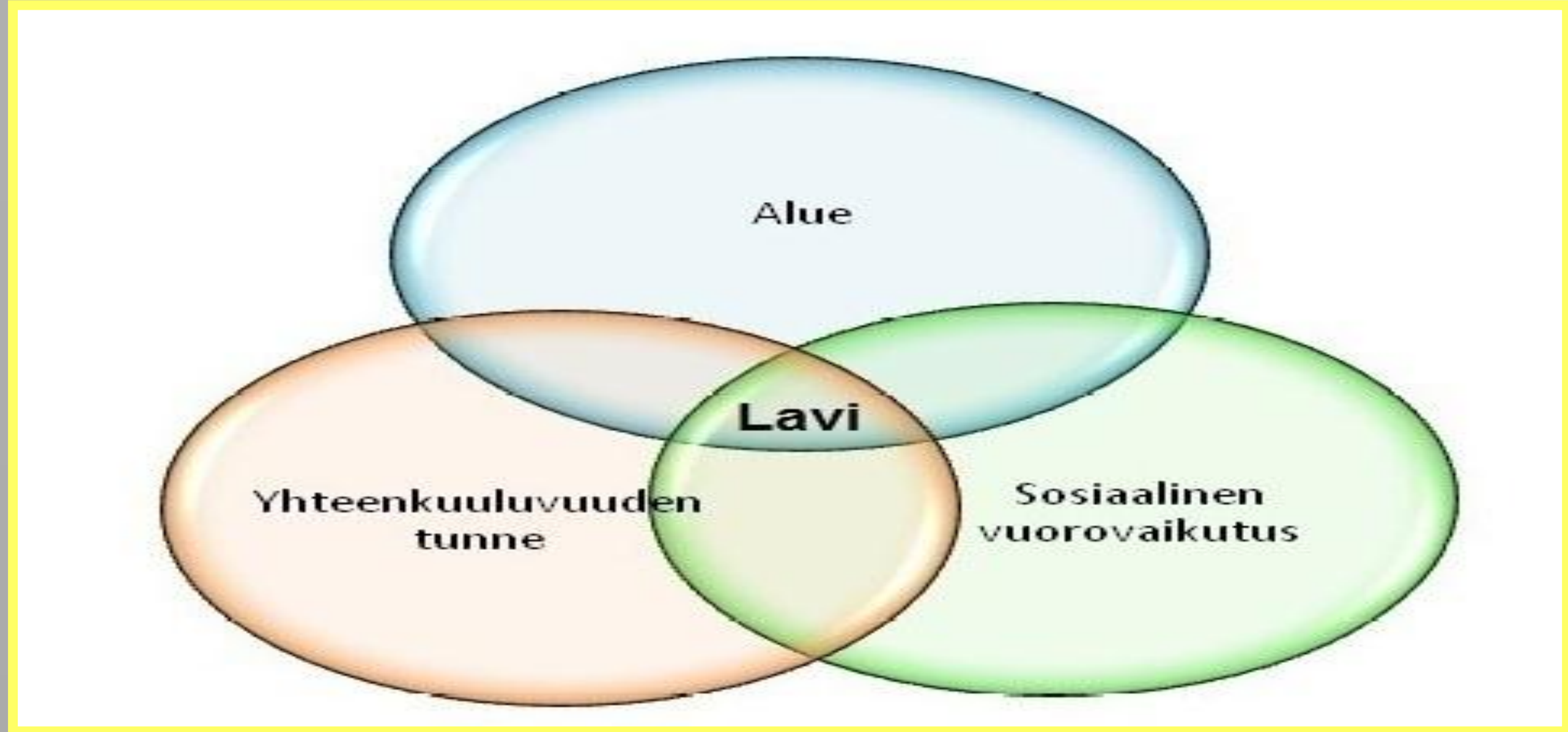

OmaLavi

Johdanto

Projektimme tavoitteena on luoda malleja siitä, miten saada yksilöt sitoutumaan paikalliseen verkkoyhteisöön. Globalisaatio, eri tietoyhteiskuntaa koskevat linjaukset, ihmisten moninaiset roolit tietoyhteiskunnassa sekä uudenlaiset kontekstit ovat nostaneet pinnalle yhteisöllisyyden ja yhteisöjen tärkeyden. Lavi-projektissa paikallisuus on alueellisesti rajattu, sosiaalisen vuorovaikutuksen ja yhteenkuuluvuuden tunteen leikkaus.

KUVA 1. Paikallisuus Lavi-projektin näkökulmasta.

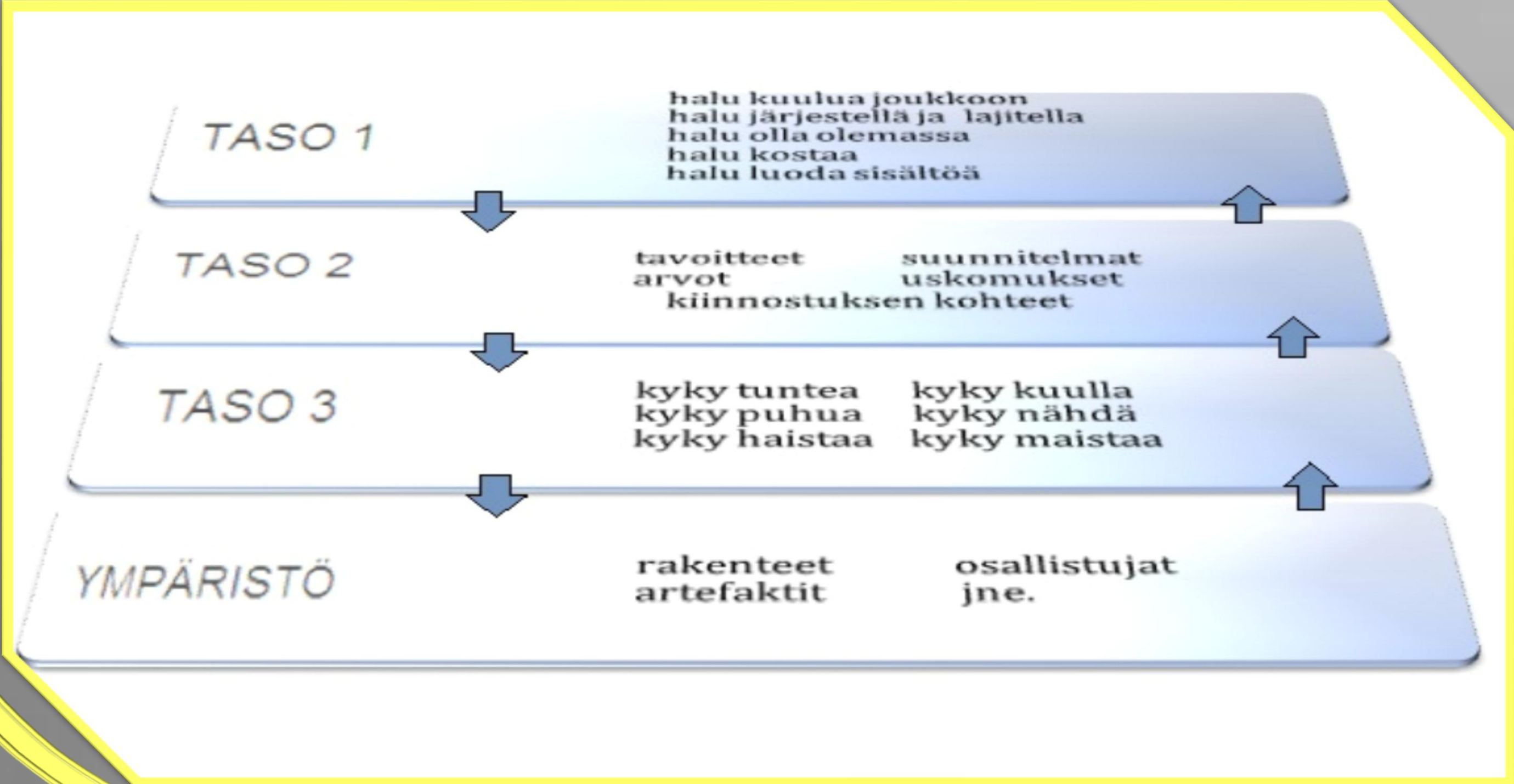
Ihmisillä on halu kuulua johonkin yhteisöön ja se näkyy esimerkiksi Facebookin ja muiden sosiaalisen median sovellusten suuressa suosiossa. Kuuluminen johonkin yhteisöön kehittää yksilön identiteettiä, ja yhteisön avulla jokaisella yksilöllä on mahdollisuus vaikuttaa yhteiskunnallisiin asioihin. Puhutaan voimaantumisesta (empowerment), jolla tarkoitetaan ihmisten oman elämän vaikutusmahdollisuuksien parantamisesta. Paikallisen verkkoyhteisön kehittäminen ja rakentaminen vaatii tutustumista käytössä oleviin yhteisöihin ja sosiaalisen median välineisiin sekä tutustumaan erilaisiin teorioihin verkkoyhteisön perusteista.

Kaikille käytäntöyhteisöille yhteisiä piirteitä ovat:

- Merkityksellinen menneisyys, yhteinen kulttuurinen ja historiallinen perintö
- Yhteinen maailmankuva, eritoten suhteessa jaettuihin tavoitteisiin, toimintatapoihin, uskomusjärjestelmään ja kollektiivisiin tarinoihin, joista ilmenevät hyväksytyt toimintatavat
- Yhteisö viittaa johonkin suurempaan kuin yksikään sen jäsenistä yksinään, lukuisat jäsenet muodostavat kollektiivisen kokonaisuuden pyrkiessään yhteisön ja sen jäsenten yhteiseen päämäärään
- Yhteisö uudentaa itsenään jatkuvasti, uudet jäsenet tulevat yhteisöön oheistehtäviä suorittamalla siirtyen vähitellen ydinjoukoksi yhteisöön sosiaalistamisprosessin kautta ja vievät yhteisöä kohti tulevaisuutta.

Yhteisöön liittymisen motiivit

Liittymisen motiivina voi olla käyttötarkoitus, itsesäätely, sosiaaliset suhteet, sosiaalisuuden lisääminen sekä viihde. Kun liittymisen tarkoituksena on tiedon saaminen ja jakaminen, ongelmien ratkaiseminen, ideoiden jalostaminen, toisten ihmisten asioihin vaikuttaminen sekä tuotteiden markkinointi, voidaan puhua tiedollisista, välineellisistä ja päämäärätavoitteellisista arvoista. Yhteisöönliittymisen motiivina voi olla pelkästään viihteellinen arvo. Yksilö voi yhteisön avulla rentoutua, viettää aikaa, pelata tai ratkaista virtuaalisia ongelmia.

Kuva 2. Bishopin (2007) motivaatioteoria malli.

Verkkoyhteisömallin tarkoituksena on luoda yhteisöllinen ja sosiaalinen verkosto, jossa paikallisten asujen asiantuntijuutta käytetään uuden tiedon luomiseen ja tiedottamiseen. Yksilöiden tarpeet otetaan huomioon siten, että jokainen käyttäjä voi rakentaa oman näkönsä käyttäjäsiivon (OmaLavi). Sivuston kiinnostavuus pysyy yllä paikallisuuden ja yhteisöllisyyden avulla. Kohderyhmänä ovat paikkakuntalaiset ja ulkopaikkakuntalaiset, joilla on juuret tai jokin muu yhteys kyseiseen paikkakuntaan.

Tutkimusongelma ja tavoitteet

OmaLavi-projekti päätavoitteena on selvittää, mitkä ovat sitouttavan ja paikallista yhteenkuuluvuutta edistävän verkkoyhteisön rakennusaineet.

Alatavoitteita ovat lisäksi:

- Luoda malleja sitouttavan verkkoyhteisön luomiseen
- Ideoida malleja, joilla käyttäjät saadaan aktiivisiksi toimijoiksi yhteisöön.
- Selvittää, miten paikalliset yhteisöt ja yritykset koudutetaan mukaan verkkoyhteisöön.

Teoreettinen viitekehys

Tämän projektin yhteydessä kiinnitetään erityisesti huomiota paikallisuuteen (hyper local), verkkoyhteisöön liittymisen motiiveihin ja käyttäjien erilaisiin rooleihin. Pohditaan, miten verkkoyhteisö jäsentyy ja miten luottamus saavutetaan sekä miten yritykset ja yhteisöt sitoutetaan mukaan verkkoyhteisön toimintaan. Lisäksi huomioidaan yksilön ja ryhmän identiteetti ja voimaantuminen sekä flow-teoria.

Avainsanat

Paikallisuus (hyper local), käytäntöyhteisöt, sosiaalinen media, verkkoyhteisö, flow, voimaantuminen

Ratkaisumalli

Ratkaisumalli on Lavi-internetsivusto, joka jakautuu kolmeen osioon: OmaOulu, OmaTori ja OmaLavi. Monitasoisen mallin etuna on, että se antaa käyttäjille monenlaisia kokemuksia, joiden kautta he pysyvät etsimään mahdollisuuksia toteuttaakseen suunnitelmiaan omien tavoitteidensa täyttämiseksi. Perustana ratkaisulle on ollut käyttäjälähtöinen ajattelu, jossa kuluttajat osallistuvat ja itse ylläpitävät yhteisön palvelinta ja saavat päättää sen sisällöstä. Ylläpitäjän sisällön tuottamisen ja moderoimisen tarve on vähäinen, mutta aktiivisuutta ratkaisumallien työkalujen tarjoamisessa ja käyttäjien ohjeistuksessa tarvitaan.

Lavi-sivuston rakentamiseen ei tarvita uusia keksintöjä, sillä tarvittavat työkalut ovat jo olemassa. Kysymys on uudesta tavasta koota ja käyttää jo olemassa olevia sovelluksia. Ratkaisumallit täyttävät monistettavuuden, muunneltavuuden ja tuotteistettavuuden kriteerit. Paikallisuus näkyy tässä mallissa kaupunginosana, oululaisuutena sekä yhdistystoimintana.

Taulukko 1. Lavi-ratkaisumallin rakentuminen.

Lavi	Sisällön tuottajat	Tavoitteet	Sisältö	Teoreettinen viitekehys Mihin teoriaan ratkaisu pohjautuu?	
OmaOulu	▪ julkiset tahot	▪ ilmoittaminen ▪ tiedottaminen	▪ Oulun alueen kartta ▪ linkkilogot	▪ paikallisuus ▪ klikkaus affordanssi	▪ arvioiva ja sosiaalinen identiteetti ▪ luottamus
OmaTori	▪ yhdistykset ▪ yritykset	▪ tiedon jakaminen ▪ markkinointi	▪ Kaupunginosan kartta ▪ linkkilogot	▪ paikallisuus ▪ klikkaus affordanssi ▪ täsmämarkkinointi: RSS-syötteet ▪ leikillisuus ▪ flow ▪ luovuus	▪ viihteellisyysarvo ▪ halu luoda sisältöä ▪ sosiaalinen vuorovaikutus ▪ yhteenkuuluvuuden tunne ▪ roolit ▪ affektiivinen identiteetti ▪ luottamus
OmaLavi	▪ asukkaat ▪ alueesta kiinnostuneet	▪ sisällön tuottaminen ▪ jokaiselle kaupunginosalle oma lavinsa (esim. OmaTuira)	▪ Kaupunginosan kartta ▪ aluksi joukko työkaluja sivun sisällön tuottamiseksi, sisältö muokkautuu käyttäjien mukaan	▪ paikallisuus ▪ klikkaus affordanssi ▪ yksilöllisyys ▪ viihteellisyysarvo ▪ halu järjestellä ▪ halu kuulua joukkoon ▪ halu luoda sisältöä ▪ leikillisuus ▪ flow	▪ luovuus ▪ voimaantuminen ▪ roolit ▪ kognitiivinen identiteetti ▪ yhteinen päämäärä ▪ vertaistuki tiedon jakaminen ▪ kaupunginosan identiteetin luominen ▪ luottamus

Kuva 3. Sitouttavan verkkoympäristön eri aspektit.

Lähteet

Barab, S. (2003), Bishop, J. (2007), Bruckman, A. (2006), Hewitt, J. & Scardamalia, M. (1998). Lave, J. (1996), Lehtonen, H. (1990), Mäkinen, M. (2001), Palincsar, A.S. (1986), Pea, R. (2003), Pentina, I., Prybutok, V. R. & Zhang, X. (2008), Preece, J. (2000), Sihvola, J. (2000), West, R. E. & Hannafin, M. J. (2010).